

FORMAI ELŐÍRÁSOK – RÉSZLETES ÚTMUTATÓ

A leadandó kézirat formátuma ■

- A szerkesztőség kizárólag elektronikus formában (e-mailben, a későbbiekben majd a honlapra is feltöltve) kéri az elkészült kéziratot, DOC vagy RTF formátumban. 12 pontos Times New Roman betűtípus és másfeles sortávolság használatát kérjük. *(Papíralapon tehát NEM kérjük leadni a kéziratot!)*

Címrendszer ■

- A tanulmány a főcímen és az esetleges alcímen kívül legfeljebb két további címfokozatot tartalmaz.
- A belső címek lehetőség szerint legyenek tömörök! A címfokozatokat a nyomtatásban elsősorban tipográfiai eszközökkel igyekezünk érzékeltetni. A hierarchiára utaló egyéb jelöléseket (pl. számozás, 1, 1.1, 1.2, ...) csak indokolt esetben alkalmazzuk.

A tanulmányok belső címrendszere tipográfiaailag a következőképp különül el:

1. rendű: KISKAPITÁLIS
2. rendű: **félkövér**
3. rendű: *kurzív*
4. rendű: álló

Bekezdések ■

- A kéziratban egyértelműen jelöljük (pl. sortöréssel és behúzással) egy-egy bekezdés határait!

Kiemelés ■

- A hangsúlyos szövegrészeket *kurzíválással* (nem kövér szedéssel) emeljük ki.
- Minden esetben kurziváljuk
 - a főszövegben szereplő ábra-, kép- és táblázathivatkozásokat sorszámmal együtt, de toldalék nélkül (pl. *1. ábra*, a *6. táblázatban*);
 - a főszövegben és a bibliográfiában a megjelent könyvek, kötetek, a folyóiratok címét.
- Az idegen szakkifejezéseket rendszerint szintén kurziváljuk.
- A toldalékolat kifejezésekkel kapcsolatos kiadói gyakorlat szerint:
 - a kurzivált szóhoz járuló toldalékolat is kurziváljuk akkor, ha a kiemelés (elsődleges) célja az érintett kifejezés vagy kifejezések tartalmi és/vagy retorikai *hangsúlyának* érzékeltetése;
 - a(z utolsó) szó toldalékát nem kurziváljuk, ha a kiemelés segítségével (fogalmi) *meghatározást* végzünk, illetve konkrét fogalomra, tárgyra vagy személyre referálunk;
 - átfedés esetén a domináns szempont szerinti írásmódot érvényesítjük;
 - ha a kiemelt rész valamilyen páros írásjel (idézőjel, zárójel) közé kerül, és a kiemelt rész teljes egészében kurzív, akkor a hozzá tapadó páros írásjeleket szintén kurziválni kell.

Felsorolás ■

- A felsorolt tételek azonosítására betűk, számok és grafikus jelek egyaránt használhatók. Amennyiben a struktúra két fokozatnál mélyebb, az utóbbi lehetőséget nem javasoljuk. Bonyolultabb számozási rendszer (pl. 1.1.2.5., ...) helyett szerencsésebb az eltérő jelölések hierarchiáját kialakítani; a megszokott sorrend (kívülről befelé): római számok → arab számok → nagybetűk → kisbetűk → görög betűk.
- A betűket minden esetben záró kerek zárójel, a számokat pont követi.
- A tagolást praktikus eltérő mértékű behúzásokkal is érzékeltetni.

- Ha a felsorolás nem illeszkedik mondatba, akkor a tételek végére nem teszünk írásjelet; ha viszont egy mondat keretében szerepel, akkor az írásjeleket kitesszük (többnyire pontosvesszőt vagy vesszőt).

Idézetek ■

- Általános esetben a következő idézőjeleket használjuk: a nyomdai, fentről lefelé, az óramutató járásával megegyezően irányított macskaköröm („ ”) és a lúdláb (>><<). Utóbbi belső idézetek jelölésére szolgál.
- Mivel az idézetek esetében (miként pl. a könyvcímekben is) a szöveghűség kritériuma fontosságban megelőzi a magyar helyesírás és nyelvhelyesség követelményeit, ezért fokozottan ügyeljünk az eredeti szöveggel való teljes megegyezésre.
- Az esetleges kiegészítő szövegrészt szögletes zárójelben kell az idézetbe illeszteni.

Utalások ■

- Az utalások (lásd, vedd össze ...) esetében az oldalszám után az „o.” kiírandó. A „lásd” rövidítése: „ld.”; a „vedd össze” rövidítése: „vö.”.
- A (például oldalszámok között) „-tól, -ig” értelemben szereplő kötőjel hosszú (nagykötőjel): (l. 34–52. o.).

Jegyzetek, hivatkozások ■

- Kérjük, hogy lehetőség szerint ne használjon szövegek közötti részletes vagy sorszámozott bibliográfiai jegyzeteket!
- Művekre, szövegekre (illetve részleteikre) szövegek közötti kerek zárójelben, a szerző(k) vezetéknevének és a publikáció bibliográfiai azonosítására alkalmas évszámának vagy évszámból képzett egyedi jelölésének megadásával hivatkozzon, pl. (Freeman, 1975), (Gray és McCormic, 1996a)! Az évszám után nincs pont.
 - Ebben az esetben az oldalszám után nem kell kitenni az „o.” jelölést, és pontot sem teszünk: (Fine és Ulrich, 1988: 13), (Tymchuk, 1981b: 12–74).
 - Amennyiben adott szerző(k) több művére együtt hivatkozunk (több szerző esetén nevük egyezős sorrendjében), az azonosítók közé vesszőt teszünk: (Galambos, 1992, 1994a, 1994b). Ha azonban valamelyik mű esetében oldalszámot is megadunk, az érthetőség kedvéért a vesszők helyett pontosvesszőket szerepeltetünk: (Hull, 1981: 564–566; 1999), (Ricoeur, 1995; 2001: 23).
 - Ha több szerző különböző műveire együtt hivatkozunk (vagy a szerzők neve eltérő sorrendben szerepel), pontosvesszővel választjuk el őket: (Scheier és Carver, 1983; Carver és Scheier, 1998), (Russell, 1968, 1976; Schank és Abelson, 1977).
 - Ha többszerzős műre hivatkozunk, két szerzőig kiírjuk a vezetékneveket, az „és” szóval kötve össze őket. Három vagy annál több szerző esetén csak az első nevesítjük, és az „és mtsai” formulát csatoljuk hozzá.
 - Amennyiben a főszövegben a *hivatkozás részeként* szerepel a szerzők mindegyikének legalább a vezetékneve (vagy az első és az „és munkatársai/szerzőtársai” kifejezés), akkor elegendő a zárójelben csak az évszám-azonosítót szerepeltetni. [Pl. Katz és Frost (1992) álláspontja szerint ...] Ilyenkor az esetleges oldal- vagy kapcsolódó publikációs hivatkozást a mondat vagy tartalmi egység végére kell tolni.
- A többször szereplő művekre és szerzőkre vonatkozóan magyar utalásokat, rövidítéseket használjon: uő, uo., i. m., o., ld., vö. stb.!
- Amennyiben egymás után többször hivatkozunk ugyanazon műre, és az 'uo.' rövidítést használjuk a következőképp: (Uo.: 13)
- A fejezet- vagy szövegvégi jegyzetelés helyett válassza a lapalji jegyzetelési formát!

Bibliográfia ■

- A bibliográfia legyen évszámkiemelő. A mű kiadási évszámából, esetleg évszámaiból, fordítási évéből stb. kialakított, a hivatkozásokban szereplő egyedi azonosító a címet megelőzve, attól ponttal elválasztva, zárójelben szerepeljen! [HESSE, H. (1943/2000): *Az üvegyöngyjáték.*]
- Az irodalomjegyzéknek a következő – megszokott – formai és *strukturális* követelményeknek kell megfelelnie:
 - A szerzők, szerkesztők stb. (továbbiakban: alkotók) vezetékneve előzze meg a keresztnévüket, szükség esetén (tipikusan magyar és külföldi alkotók idegen nyelvű műveinél) vesszővel elválasztva! Ez vonatkozzon a cikk, tanulmány stb. leőhelyéül szolgáló könyv, kötet alkotóira is!
 - A keresztnéveket kezdőbetűikkel rövidítjük. (BADIANI, A., BROWMAN, K. E., ROBINSON, T. E.)

- A zárójeles hivatkozással ellentétben a mű valamennyi alkotójának a neve szerepeljen felsorolva! Az „és mtsai” rövidítés bibliográfiában nem alkalmazható.
- A könyvek, tanulmányok első szerzőjük (stb.) vezetékneve szerint kerülnek sorrendbe. Az első szerző egyezése esetén a kevesebb szerzővel rendelkező művek megelőzik a több szerzővel rendelkezőket. Pl.:

GOLDEN, G. K.
 GOLDEN, G. K., KEVIN, S.
 GOLDEN, G. K., ANTHONY, E. J., KEVIN, S.

- Azonos alkotó(k) különböző művei kronologikus sorrendben álljanak. (Természetesen az alkotók azonos sorrendjét is feltételezve.) Amennyiben az évszám is megegyezik, a címek ábécérendje dönt, az azonosítóban pedig az évszám egy szóköz nélkül kapcsolt kis latin betűvel egészül ki. (1967a, 1967b stb.)
- A bibliográfiában – a folyószöveg hivatkozásaihoz hasonlóan, de az utalásoktól és a lábjegyzet hivatkozásaitól eltérően – az oldalszámok utáni „o.” rövidítés elmarad.
- A bibliográfiára nézve a következő *tipográfiai* követelmények érvényesek:
 - Álló, kiskapitális betűvel írandó(k) az alkotó(k) neve(i) és álló számokkal az ő(ke)t kerek zárójelben követő évszám(ok). Szerkesztők megnevezésekor a(z utolsó) név és a zárójel közé újabb kerek zárójelben a „szerk.” vagy az „ed.” („eds”) stb. kifejezés ékelődik szintén álló betűkkel. [WILBER, K., ENGLER, J., BROWN, D. P. (eds) (1986): *Transformations of Consciousness*.]
 - Bibliográfiai tételekben a rövidítéseket az adott kiadvány nyelvének megfelelően kell alkalmazni (szerk., ed./eds, éd., Hrsg.).
 - Megjelent könyv címe kurzív; cikk, tanulmány, stb. címe álló.
 - Könyvcím után pont szerepel. (Kivétel: ha a cím maga írásjelre végződik.)
 - Könyv esetében mindenképpen meg kell adni a kiadó nevét és a kiadás helyét, vesszővel és szóközzel elválasztva, ponttal lezárva. A címen kívül valamennyi adat álló. [KOHUT, H. (1977): *The Restoration of the Self*. International Universities Press, New York. 64–67.] Ha oldalszámot is megad, a kiadás helyét záró pont után álló számokat és nagyköötőjelet használjon, a sort ponttal zárja!
 - Folyóiratban megjelent cikk esetében mindenképpen meg kell adni a folyóirat rövidítés nélküli címét, tőle vesszővel és szóközzel elválasztva a folyóirat évfolyam-, és ezt követően zárójelben a kötetszámát (arab számokkal), pont és szóköz után a cikk kezdő és záró oldalszámát (szóköz nélküli nagyköötőjellel tagolva). A sort pont zárja. A cím és a folyóirat évfolyam- és kötetszáma kurzív írásmóddal szerepeljen, az oldalszámok állóval! [WESTENBERG, P. M., BLOCK, J. (1993): *Ego Development and Individual Differences in Personality*. *Journal of Personality and Social Psychology*, 65(4). 792–800.]
 - Kötetben megjelent tanulmány esetében mindenképpen meg kell adni az álló „In” kifejezés és egy szóköz után a könyv fent jellemzett adatait a korábbiakkal megegyező módon. [NEMIAH, J. C. (1980): *Dissociative Disorders*. In Kaplan, H. I. (ed.): *Comprehensive Textbook of Psychiatry*. William and Wilkins, Baltimore. 1544–1561.]
 - Szerepeljenek a bibliográfiában az alábbi adatok is:
 - Kötetszám vagy -sorszám, amennyiben többkötetes műről van szó. Mindkettő álló arab számmal, ill. számokkal írandó, a(z utolsó) számot pont követi. A kötetszám „1–n” alakban adandó meg, ahol *n* az utolsó kötet sorszáma. A kötetszám és -sorszám közvetlenül a cím után helyezkedik el. Ugyanígy járunk el a több részletben közölt cikkekkel is. Ilyenkor a publikációs részletek adatait pontosvesszővel válassza el egymástól! [TAKÁCS E. (1984d): *Anyanyelvünk érdemjegyei*. 1–2. *Köznevelés*, 40(35). 15.; 40(36). 15.]
 - A cím és a kötetsorszám közé sorozatcím ékelődhet, amelyet álló betűkkel írunk, és a sorszámától vesszővel választunk el. Ha a sorozat tagjai nem számozódnak, a sorozatcím ponttal (esetleg más írásjellel) zárul. [TAKÁCS E. (1978): *A korszerűség és a hatékonyság értelmezése az új tantervek bevezetésekor*. In *Pedagógiai kultúránk fejlesztésének módjai*. Vezetői füzetek, 5. PTK, Budapest. 30.]
 - A könyvészeti leírás kurzívált elemeit (műcímet, folyóirat nevét, évfolyam- és lapszámot) követő írásjelek (vessző, pont, kettőspont stb.) sosem kurzívák!
 - Előadáson, konferencián stb. elhangzott vagy kiosztott anyagot a rendezvényre való hivatkozással lehet megadni. Ilyenkor a cím álló. [NARDI, K., MARTINDALE, C. (1981): *Creativity and Preference for Tones Varying in Dissonance and Intensity*. Paper presented at Eastern Psychological Association Meeting, New York.] Ha azonban az anyag nyomtatásban már megjelent, könyvészeti adataival kell szerepeltetni, s az elhangzás körülményeit a cím után, álló betűvel, szögletes zárójelben, ponttal zárva lehet rögzíteni.

- Egyéb adatok (kiadás száma, terjedelem, méret, DOI szám, stb.) a bibliográfiában ne szerepeljenek!
- Internetes hivatkozás mintája: ALSAKER, F. D. (2014): *Bullying in Kindergarten*. <http://www.education.com/pdf/kindergarten-bullying/> (Letöltés ideje: 2016. szeptember 2.)
Az URL cím végén soha ne szerepeljen pont; a letöltés jelzését önálló, zárójeles mondatként kezeljük (azaz a záró zárójel után szintén nem áll pont).

Összefoglaló (absztrakt) ■

Az összefoglaló strukturált legyen, amelyet 3-6 kulcsszó felsorolása követ. Kérjük, hogy az absztraktot és a kulcsszavak listáját az alábbi instrukció szerint készítse el!

- Az absztrakt (összefoglalás) nem haladhatja meg a 250 szót.
- Az absztraktot tagolni kell a következők alapján és ezeknek az alcímeknek meg is kell jelennie az absztraktban: *Háttér és célkitűzések*, *Módszer*, *Eredmények*, *Következtetések*. (A nem empirikus kutatást bemutató kézirat értelemszerűen eltérhet ettől.)
- Az angol absztraktban (summary) ugyanez: *Background and aims*, *Methods*, *Results*, *Discussion*.
- Az angol absztrakt elején az angol címet is fel kell tüntetni!
- A két absztrakt tartalmilag semmiben nem térhet el egymástól.
- Az absztraktnak önmagában is értelmesnek kell lennie, azaz egy-két mondatban definiálnia kell a kézirat célkitűzéseit (*Háttér és célkitűzések*), bemutatni az alkalmazott módszerek legfontosabb elemeit, beleértve a mintát, eszközöket, eljárást (*Módszer*), összefoglalnia a legfontosabb eredményeket (*Eredmények*) és végül egy, legfeljebb két mondatban levonni a kutatás konklúzióit (*Következtetések*).
- *Kulcsszavak*: Az absztrakt mellé meg kell határozni három-hat szót vagy kifejezést, amelyek jellemzőek a tanulmány tartalmára. Ezek a tárgymutató létrehozását és a keresés megkönnyítését (PsychInfo, PubMed stb.) szolgálják.

Egyéb útmutatás ■

- Az 'ábra', 'kép' és 'táblázat' szavak a megfelelő sorszámmal együtt mindig kurzívák, a címek pedig állóak, írásjel nélkül:
Például:
5. *táblázat*. A fejlődést magyarázó tényezők
2. *ábra*. Tanácsadói kompetencterületek
- A matematikai írásjelek előtt és után mindig van (egy!) szóköz (kivéve a negatív értéket jelző mínusz [-] és a % esetében – ezek ugyanis a számsorhoz tapadnak);
- Minden szó szerinti idézetet megfelelő pontos forrásmegjelöléssel (oldalszámokkal) kell ellátni. Ha az idéző mondaton belüli szó szerinti idézés teljes mondat (vagy több mondat), akkor nagy kezdőbetűvel írandó, és a végén az idézőjelen belül szerepelnie kell az eredeti lezáró írásjelnek.
Ha az idézett mondat vége az idéző mondat végére esik, és az idézet pontra végződik, a záró idézőjel után nem tesszük ki a grammatikai pontot (de egyéb záró írásjelet értelemszerűen igen). Ha az idézet nem pontra végződik (!; ?; ...), akkor a z idéző mondatot záró pontot a záró idézőjel után ki kell tenni.
Ha az idézet mondatértékű, de az eredeti szövegben nem önálló mondat, azt jelezni kell: a nagy kezdőbetűt szögletes zárójelbe kell tenni, és/vagy a végén szögletes zárójelbe tett három pontot kell elhelyezni az idézőjelen belül.
Ha az idézet ún. idéző szövegbe szőtt idézet, akkor a nagy kezdőbetű és a mondatvégi írásjel az idézetből elhagyandó, akkor is, ha az idézet mondatértékű (vagy akár több mondatnyi), bár ezt az utóbbit javasolt kerülni. A szövegbe szőtt idézetek lehetőleg csak mondatrészek legyenek.
Három sornál hosszabb idézetek külön idézetblokkban (alul-felül sorkihagyással, behúzott margóval, kisebb betűmérettel) kell elhelyezni, idézőjelek elhagyásával. A forrásmegjelölés ilyenkor az idézet vége után közvetlenül, zárójelben következik – ez az egyetlen eset, amikor zárójeles hivatkozás mondaton kívül pozicionált.